

Fitxa 11

MACARELLA

DADES GEOGRÀFIQUES I FÍSIQUES:

Municipi: Ciutadella.

Altres topònims: no se'n coneixen.

Àrees urbanes associades: no n'hi ha.

Accés: rodat; des de Ciutadella per la ronda Sud (RC-2) agafant el camí de Sant Joan de Missa. La platja té estacionament associat.

Orientació de la platja: sud.

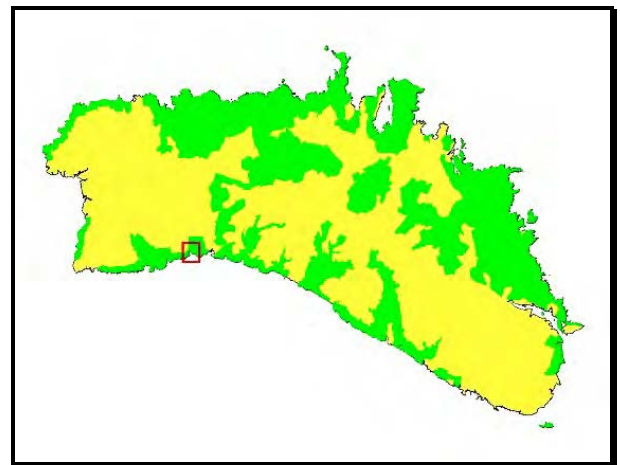
Superfície de platja: 2.860 m².

Llargada de platja: 90 m.

Amplada mitjana de la platja: 30 m.

Grau de saturació de la platja: alt, en plena temporada.

Alta freqüentació d'embarcacions.

Geologia de l'entorn: plataforma carbonatada del Miocè superior, formada pel calcàries blanques.

Composició del sediment: d'origen carbonatat orgànic (+98%), amb alta proporció de gra fi i color blanc.

Espai natural protegit: inclosa a l'Àrea Natural d'Especial Interès Me-14 i a la Xarxa Natura 2000.

SERVEIS DE PLATJA:

Classificació platges CIM: platja de tipus B (natural amb accés rodat).

Distància a l'estacionament: actualment disposa de dos estacionaments, un de privat a 400 m de la platja, i un de públic a 1.200 m.

Servei de socorrisme: disposa de torre de vigilància i socorrisme.

Altres serveis: servei de restauració.

ENTORN I PAISATGE

Paradigmàtica cala del migjorn de Menorca d'aigües blau turquesa, voltada d'alts penyals blancs i pinars verds que donen una preuada ombra a l'estiu. Tot el conjunt de la cala, amb la veïna Macarelleta, forma una unitat paisatgística de primer ordre i un dels llocs més freqüentats pels visitants de l'illa ([vegeu foto adjacent](#)). Tot i així, el grau de conservació paisatgística és molt diferent entre la vista des de la cala, a la situació de darrere la platja, on diverses actuacions humanes han conduït a una certa artificialització de l'entorn.

Es tracta d'una cala força encaixada i que representa la sortida natural a la mar del barranc de Santa Anna. L'erosió torrencial sobre materials blans que en el seu dia va formar el barranc i la cala ha donat pas en l'actualitat a un petit torrent, el qual forma una bassa de desembocadura abans de la seva arribada a la platja. L'entorn a la cala presenta penyals verticals que assoleixen més de 30 metres. També s'hi poden trobar multitud de balms i cavitats de naturalesa càrstica ([vegeu foto adjacent](#)).

La platja, de mida mitjana segons les magnituds habituals de Menorca, té un petit sistema duna associat al fons de cala. Aquest presenta unes formes poc definides i sense morfologies d'alçada considerable. El seu estat de conservació és deficient a causa de les modificacions que ha sofert en temps passats i a la forta pressió que es dona a la platja en els períodes estivals.

PLANTES I VEGETACIÓ

Actualment, a causa de diverses intervencions humanes, aquesta platja mostra una zona d'arena estable amb poques espècies arraconades a les voreres, on la freqüentació és menor. En general, es tracta de plantes nitròfiles i de cicle de vida anual: ravenissa de la mar (*Cakile maritima*), cent nusos de la mar (*Polygonum maritimum*) i espinadella (*Salsola kali*). D'altres més persistents com el carc marí (*Eryngium maritimum*) o el lliri de platja (*Pancratium maritimum*) hi són de manera molt testimonial (vegeu foto adjacent).

Cap a la part més interior, al límit amb la zona humida, hi apareixen, de manera preocupant, algunes espècies exòtiques amb un comportament invasor, especialment *Paspalum vaginatum* (una gramínia americana que forma una gespa densa i contínua que impedeix el desenvolupament de la majoria de plantes autòctones). (vegeu primera foto) Més endins de la zona humida ja apareixen les espècies habituals d'aquests indrets com el canyís (*Phragmites australis*) (vegeu segona foto) i els joncs (*Juncus* spp.).

ANIMALS

A les cavitats de les roques, tant dels penyals marins com del barranc, és freqüent la nidificació del colom salvatge (*Columbus livia*) i, fins i tot, de qualche falcó (*Falco peregrinus*). No obstant això, els animals més visibles són les gavines camagrogues (*Larus michahellis*) (vegeu foto adjacent). Darrere la platja, amb un poc de paciència i fora de l'època estival, es poden observar i sentir diversos tipus de petits ocells típics de les zones humides.

DINS LA MAR

Els elevats penya-segats que s'aixequen a banda i banda de la cala tenen continuació davall la mar i arriben fins a uns 3 o 4 metres de fondària, a partir d'on s'inicia un fons continu d'arena fina i blanca. Allà on s'acaba el penyal i comença el fons d'arena hi ha petites clapes de posidònia a cadascun dels costats de la cala. En algunes zones de la vorera s'hi acumulen blocs despresos dels penyals, on rd poden observar les típiques algues amants de la llum, com *Halopteris scoparia*, *Dictyota dichotoma*, *Dictyopteris polypodioides* i l'espècie introduïda *Asparagopsis taxiformis*. Aquesta última espècie (vegeu foto adjacent, mesclada amb fulles mortes de *Posidonia oceanica*) és d'origen tropical i ja fa uns anys que va ser introduïda a les nostres aigües; es troba en fons rocosos entre 0 i 20 metres de fondària compartint hàbitat amb les algues típiques mediterrànies sense arribar-les a desplaçar. També s'hi veuen, sobretot a la primavera, algues verdes

de la família de les ulvàcies, amb un to verd clar intens, que solen ser a prop de sortides d'aigua dolça. Al marge dret de la cala, on s'acaba l'arena per deixar pas al litoral rocós, s'hi solen veure pitjallides (*Patella rustica*).

HISTÒRIA I SINGULARITATS

En la seva configuració original, Macarella devia ser la típica cala del migjorn de Menorca, amb un petit arenal i al seu darrere una zona humida, també de poca extensió, alimentada per una font de cabdal constant al llarg de l'any. Però, com en altres casos, aquesta va canviar radicalment a causa de la intervenció humana. Les aigües de la font van ser canalitzades cap a la platja mitjançant un canal picat a la penya (vegeu foto dreta). D'aquesta manera s'aconseguia un control en l'extensió i la inundació de la zona humida, però la conseqüència negativa va ser que l'arenal de la platja perdé dinamisme i riquesa d'espècies.

Algunes balmes, des de fa molt de temps i després d'alguna obra de millora, van ser i són aprofitades de manera particular com a caseta de cap de setmana (vegeu foto inferior).

